

A-I/2/1263/22

प्रथमसत्रान्दम्

द्वितीयपत्रम्

फलितज्योतिषम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(15×2=30)

1. 'निर्गुणाय गुणात्मने' इत्यत्र 'गुणात्मने' पदस्य कोऽर्थः ?
2. 'अचिन्त्याव्यक्तरूपाय' इत्यत्र 'अचिन्त्य' पदस्य गणितपक्षे कोऽर्थः ?
3. 'आराधयन्.....तपस्तेपे सुदुश्चरम्' इत्यत्र रिक्तं पूरयत ।
4. 'ग्रहाणां चरितं प्रदान्.....सवितास्वयम्' इत्यत्र रिक्तं पूरयत ।
5. 'युगे-युगे.....स्वयमेव विवस्वता' इत्यत्र रिक्तं पूरयत ।
6. त्रुटिः नाम का ?
7. कल्पमानं लिखत ।
8. सम्प्रति वर्तमानमनोः नाम किम् ?
9. वर्तमानकलियुगस्य कियन्ति वर्षाणि अतीतानि ?
10. एकस्मिन् महायुगे कति भ्रमाः भवन्ति ?
11. एकस्मिन् महायुगे चन्द्रोच्चस्य भगणमानं किम् ?

अथवा

एकस्मिन् महायुगे शुक्रशीघ्रोच्चस्य भगणमानं किम् ?

12. 'लब्धोनरात्रिरहिता.....' रिक्तं पूरयत ।

अथवा

विलोमगतयः.....तद्वत् चक्रात् विशोधिताः, रिक्तं पूरयत ।

13. कृतयुगान्ते शशाङ्कोच्चः कस्मिन् राशौ आसीत् ?

अथवा

सूर्यसिद्धान्तमते, भूपरिधिमानं कियत् ?

14. विक्षेपो नाम कः ?

अथवा

'.....लिप्ताष्टमो भागः प्रथमं ज्यार्धमुच्यते' रिक्तं पूरयत।

15. सूर्यस्य मन्दपरिध्यंशाः कति ?

अथवा

सूर्यादिग्रहाणां शीघ्रफलं मेपादिकेन्द्रे शोध्यं वियोज्यं वा ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः।

(5×6=30)

16. मङ्गलाचरणस्य अर्थं लिखत।

अथवा

सूर्यः साक्षात्कथने किं दोषद्वयं वक्ति ? विशदयत।

17. 'परिणाहवशाद् भिन्ना तद्वशात् भानि भुञ्जते' विशदयत।

अथवा

स्पष्टक्रान्तिं विशदयत।

18. अहर्गणात् मासपतिज्ञानं कथं क्रियते ? साधयत।

अथवा

भुजान्तरसंस्कारस्य साधनं कथं क्रियते ? स्पष्टयत।

19. अहर्गणात् मध्यमग्रहानयनं कथं क्रियते ? प्रतिपादयत।

20. को नाम अधिमासः ?

स. दीर्घोत्तरीयः प्रश्नः समाधेयः।

(1×20=20)

21. अहर्गणसाधनं निरूपयत।

अथवा

मन्दफलसाधनं निरूपयत।